

amb *curculla*, mena de petxineta, *corcollana* «papaorelles, estisoreta» Pla del Llobregat (*DAG.*); «els terres són sense enrajolar: amb la punta de l'espardenya es poden descolgar *corcollanes* i tota mena d'insectes d'humitat, i es poden fer anar, d'un cantó a l'altre, 5 grapadets de terra sorrenca i enganxadissa»; «però el pas de la mort és ben terrible / perquè vol dir l'acabament de tot: / i això és la *corcollana* que a mi em fibla / i al vas de vi m'hi deixa un pam de llot», J. M. de Sagarra (*All i Salobre*, 55; *Comte Arnau*, 182). *Por-* 10 *ciacia*.

Porcigola 'cortal de porcs, especialment a muntanya': un doc. ross. de 1352 prohibeix «tenir dins la vila *porcigola* ni corteil ni femora»; «que aja enclausos los dits porcs en *porcigola* o en altra manera» 15 1367, «un porc viu que era a la *porcigola*» 1399, i més dades de *porcigola* el 1378 i *porcigola* el 1385, en l'*InuLC*, s. v. Segueix essent viu en ross.: «penetra un raig dintre la *porcigola*, / la lluna s'hi despulla, fil per fil, / el primer rat-penat ara s'envola», J. Seb. Pons (*Canta-Perdiu*, p. 68), rima que suposaria una o oberta, encara que l'*ALF* anota *pursigûla* a Ribesaltes (punt 797); veg. també l'article *porcigola* en el *Tresor* de Griera, i la masia i vall de *La Parcigola* en el Canigó (rieral deliciós que davalla del Coll de Bocacerc, cap a Prats de Molló, 1923) (no és cap cim, com dedueix *AlcM* de la guia de Pere Vidal, s. v. *percigola*); el contrapàs *parcigola* (*ibid.*), ben conegut d'altres fonts, si no pren nom d'aquesta vall, es referirà a la *porcigola* d'alguna porqueirola poètica (v. supra).

Segueix per l'Aude: Narbona *pourcigoulo* «toit à porcs» (*TdF*); *La Porcigoule* bosc en el terme de Merrial (Sabarthès, *Dict. Top. de l'Aude*). Encara que avui s'accentua a la penúltima síl·laba, l'accentuació primitiva degué ser a la *i*, com sigui que el ross. i el llgd. 35 traslladen sistemàticament l'accent dels esdrúixols, cf. *FARIGOLA* (i ross. *marfêga*, *llagrîma*): de fet les grafies *porcigola* de 1367, 1385 postulen l'antiga accentuació proparoxítona (car en el S. XIV encara no es tancava la *ó* tònica en *u* en ross.), i així també s'explica 40 millor el doble resultat modern *-òla* i *-ûla*.

En el *DCEC/DECH* m'ocupo molt extensament de la formació d'aquest mot, en relació amb la del cast. ant. *porcilga*, després reduït a *pocilga* (IV, 675b55-676a16 i notes 3 a 12). Veg. allà la llarga i documentada discussió. La conclusió és que s'ha de tractar d'un 45 *PORCICULA resultant d'un encreuament del llatí PORCILE 'soll de porcs' amb el seu sinònim CORTICÛLA, mot que conservà la seva vocal postònica, pel gran ús que en feien els notaris en baix llatí: aqueixa base 50 encreuada es va conservar en ross., mentre que en castellà hi hagué una metàtesi o transposició de la *c* i *l*, potser equiparable als canvis castellans de *adefla* en *adelfa*, *SICULA* en *acelga*, OBLITARE en *olvidar*, SIBILARE en *silbar* etc. La forma *kursigûla* que s'usa a Illa 55 de Tet (*ALF* mapa 451 «toit à porcs», punt 451), *cosigola* a Elna (*BDC* xx, 39), comprova, en efecte que es va produir aquest encreuament. També es troba, amb síncope, CORTICÛLA, localment: *cortilla de porcs* confentí (Talau, 1960).

Més que d'una transposició de tipus castellà, crec ara que es tractà d'una antiga metàtesi PORCICULA > **porciloga* > *porcilga*, provocada per la influència reiterada del sinònim PORCILE, potser també del pre-romà *SUTELI- (d'on el nostre SOLL, que sembla relacionat amb cèlt. SUTEGIS). Així s'expliquen millor formes com bearn. *poursiugue* («abri pour le bétail» a Ossau, Sallenave, 1.ª Reunión de Top. Pir., 196) i les altres a què em refereixo en la nota 4 del *DECH*; afegim-hi sobretot *ipsas porcilicas* en docs. de 879 i 881, referents a l'Emp., Vallespir i no sé si també el Pall., citats per Abadal, *Cat. Carol.* II, i, 34.23, 35.2 i 12, 38.19, 38.25; en fi, cf. *Subilicas*, esmentat també pel llibre d'Abadal (Pall. i Ribag., V. l'índex), que es relacionen amb *suile* id., i el *Buyelgas* ja citats allà.

Gc., aran. *pourcingla* (*ruisseau de Poursinglos* en el límit entre St. Bertran de Comenge i Sarp; Lizop, *Convenae*, pla, p. 72) deu resultar de dissimilació de *porcilga*: altra forma, aquest, del compromís entre PORCILE i PORCICULA; i cf. encara *Cortingles* llogaret entre Anserall i Ferrer, en el camí d'Argolell (Urgellet). El Coll de *Poursucà* entre Lanne de Baretons i Montory de Sule, que ja apareix com *lo coig deus Poursucas*, en doc. de 1589 (PRaymond, *Dict. Top. B.-Pyr.*), és un collectiu en -ARES corresponent a la mateixa base metatitzada *PORCÛLUA, però amb la sorda conservada, com ja s'espera a la vall de Baretons.

PÓRCA, 'elevació entre solc i solc': en estreta relació amb el ll. PÓRCA id., del qual sembla provinent, però com que així no s'explica la *ó* tancada del mot català, potser es tracta, més aviat, d'un mot pre-romà si bé afí d'aqueixa denominació llatina. □ 1.ª doc.: 1507.

«Lom o porca o saiol: *porca*» en el dicc. Busa-N. (D-III-3). El *DAG*, localitzant-ho a l'Emp.: «la llengua o faixa de terra compresa entre dues regues, o rega i cavall<ó>, en què se subdivideix el camp per sembrar: és de tres passes d'ampla, en altres territoris de Cat. és major»; i detalla aqueixa amplada en diverses comarques del cat. occid. D'aquí es passava naturalment a donar-li el sentit d'un erol de terra campà: en el qual l'usa l'Agricultura del Prior de Perpinyà MAgustí (*AlcM*).

Amb aquest significat constato l'ús del mot a la Vall de Camprodon, pronunciat *pórka*: *La Pórca dels Bucs* és el nom d'una petita partida de sembrats a Molló, on m'expliquen: «una *pórca* és una feixeta que es pot sembrar d'una vegada» (1935); *Les pórkes* partida (que també se'n diu *El Prat de la Vila*) a Castellciutat, a prop i a l'Oest de la SdUrg. (1957). D'aquí era fàcil passar a fer-ne una mesura agrària: en el Segrià, a Soses, em diuen que una *pórka* són 363-metres quadrats, però s'aplica només als terrenys que són d'horta vella, car el secà el mesuren per «jornals» (1964). I amb valor semblant ja havia recollit *pórka* a l'Albí i a la Granja d'Escarp (1965). *AlcM* només el recull (pertot amb *o* tancada) a Cerdanya, i en cat. occid., des d'Andorra i Tremp fins a Morella i Alt Maestrat; 60 però en realitat té ús pertot en val, i fins a la Serra